

RAHAPESU ANDMEBÜROO

RAB-i tuumikülesanded ja tööprotsessid

Matis Mäeker

Rahapesu Andmebüroo juht

5. juuni 2025

Teemad:

- 1. RABi tuumikülesanded**
- 2. Kuidas töötab meie tuumikülesanne ehk juhtumianalüüs?**
- 3. Mida annab seaduse vastuvõtmine juurde?**

RAB-i analüütilised ülesanded

Operatiivanalüüs

- Rahapesu ja terrorismi rahastamise teadete kontrollimine
- Finantssanktsiooni rakendamise teadete kontrollimine

Strateegiline analüüs

Trendide ja tüpoloogiate tuvastamine

Järelevalve

- Kontroll RahaPTS ja RSanS nõuete täitmise üle
- Tegevuslubade menetlemine

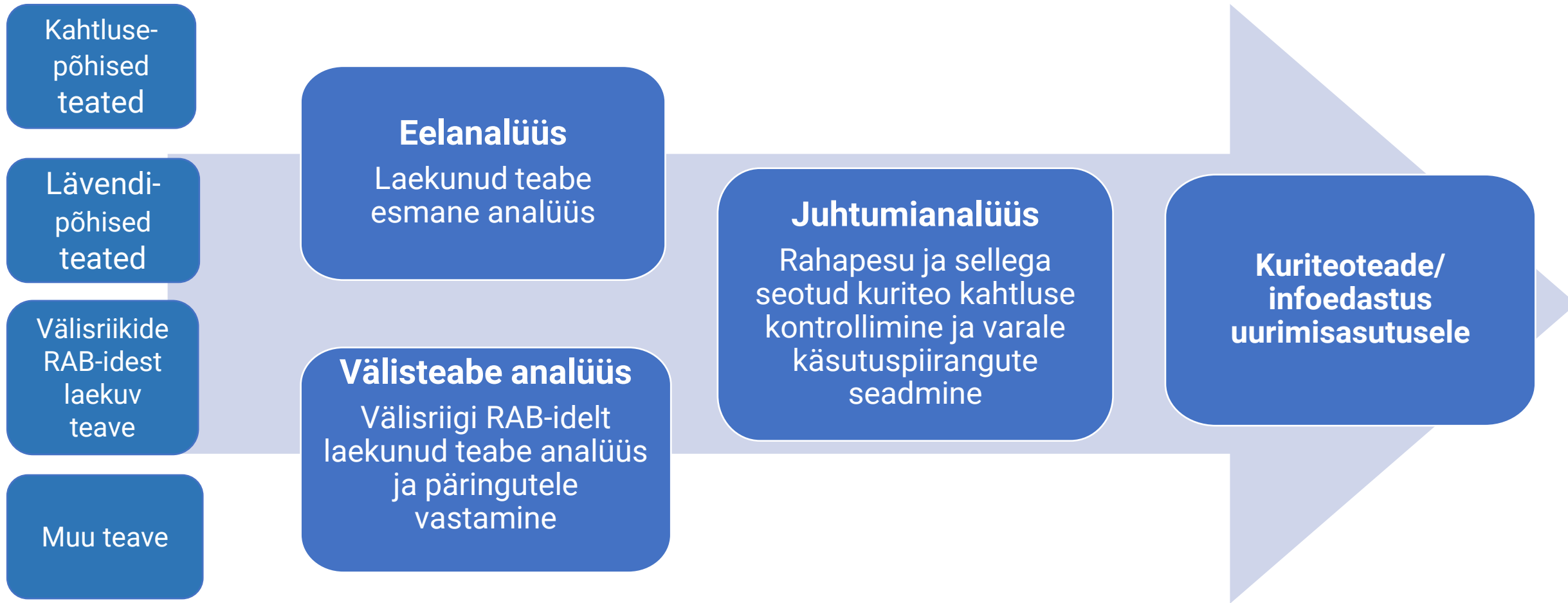

RahaPTS § 59² lg 1

- Seadusega on sätestatud loetelu kõigist RABIS andmekogus töödeldavate andmete kategooriatest
- Mitmete andmekategooriate kohta on meil vaid üksikud kanded, kui need omavad tähtsust konkreetse juhtumi kontekstis või eelkõige, kui teavitaja esitab meile need andmed
- Selle sätte alusel ei toimu kõikide isikute ja kõikide andmete allalaadimist, vaid eesmärgiks on kirjeldada loetelu andmetest, mis võivad sattuda RAB-i andmekogusse
- Täpsuse huvides oleme valmis lg 1 juurde lisama ka täpsustuse (oleme valmis esitama sõnastuse täpsustuse Rahanduskomisjonile)

Rahapesu kahtluse analüüs ja kontroll

Strateegiline analüüs kehtiva seaduse alusel

Käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise ning sellega seotud kuritegude riske, ohte, suundumusi, mustreid ning toimimisviise

Sisend

Piiritletud valim RAB-ile
kättesaadavast
andmekoosseisust

Väljund

- Statistika, trendid
- Tüpoloogiad, riskiindikaatorid
- Riskihinnang

ning avalikkuse, avaliku
sektori ja erasektori
teavitamine ülaltoodust

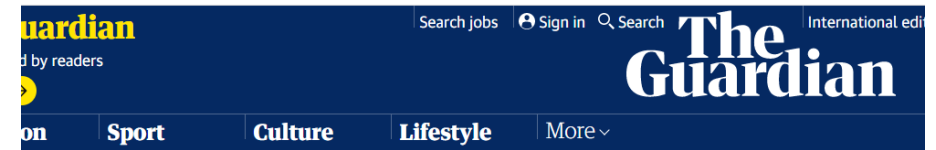
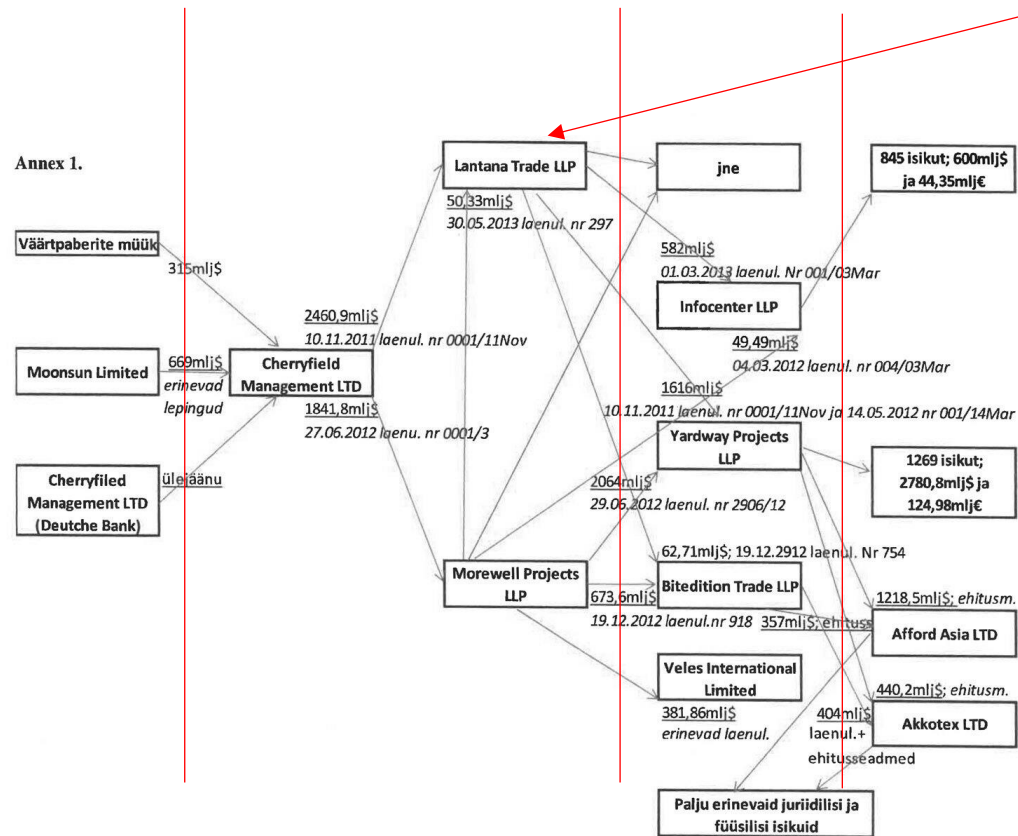

RAHAPESU ANDMEBÜROO

Strateegiline analüüs automatiseeritud kujul ja pseudonüümitult

Rahapesu skeemide keerukus

Asia Australia Middle East Africa Inequality Global development

This article is more than 3 years old

Russian millions laundered via UK firms, leaked report says

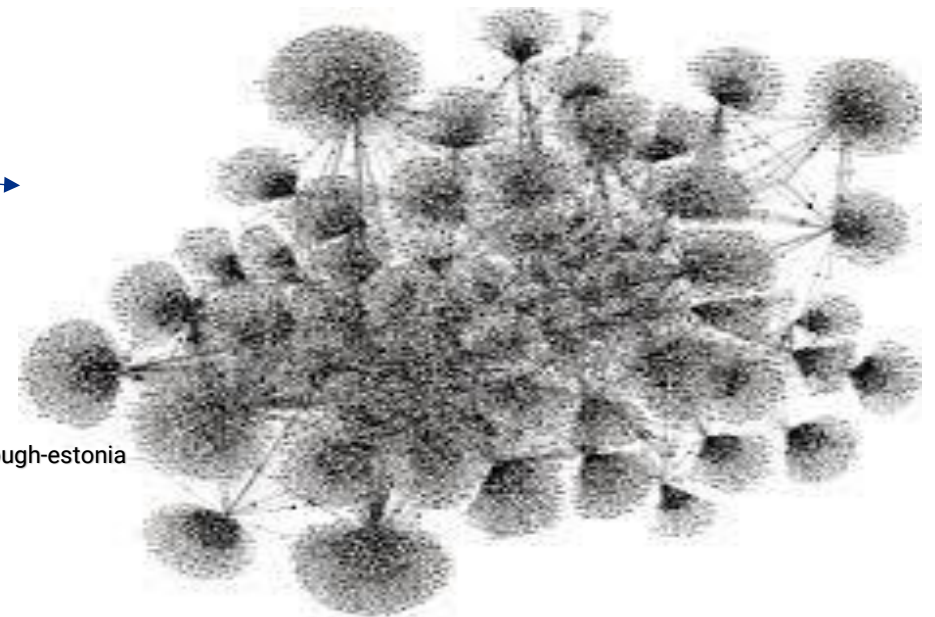
Denmark's biggest bank believes cash was funnelled through British companies by people linked to Vladimir Putin's family and the FSB spy agency

*<https://www.occrp.org/en/investigations/newly-obtained-audit-report-details-how-shady-clients-from-around-the-world-moved-billions-through-estonia>

RAHAPESU ANDMEBÜROO

Pseudonüümimisse hõlmatavad andmestikud

- RAB-i operatiivinfo (teated, toimikud, sh panga-ülekanded) ja Eesti Panga kehtestatud aruanded (sh üle 10 000 € mitteresidentide ja piiriülesed maksed)

- Äriregister

- Tegelike kasusaajate register

- Majandustegevuse register (RAB-i väljastatud tegevusload)

Juriidiliste ja füüsiliste isikute andmed

- Kinnistusraamat

- Liiklusregister (autod ja väikelaevad)

- Tollideklaratsioonid

- Käibedeklaratsioonid

- Tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonid (ilma töötaja andmeteta)

Ainult juriidiliste isikute andmed

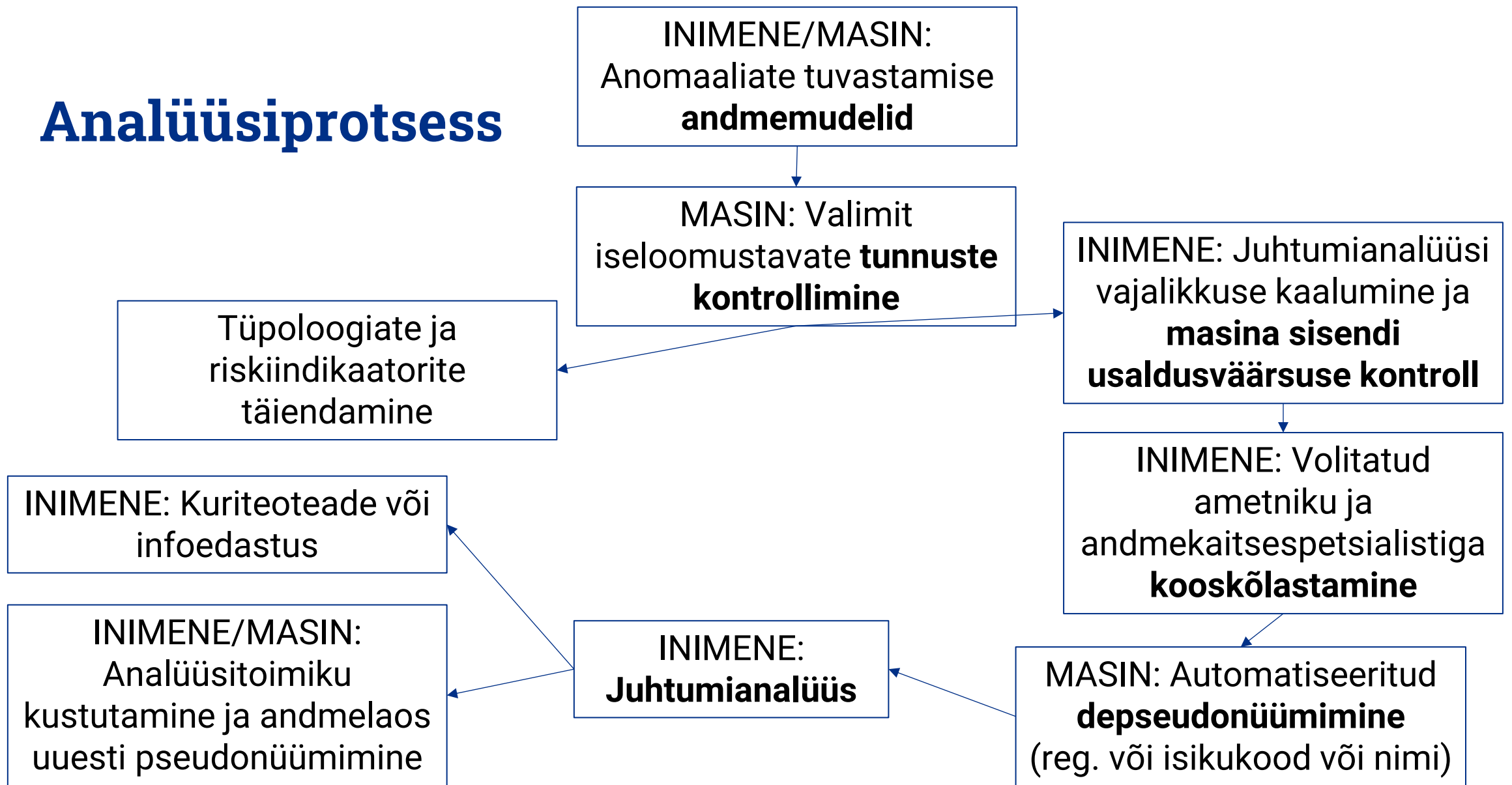
Pseudonüümitud andmeladu: andmete laadimine

- Allikregistrist läbi X-tee ainult vajaliku andmekoosseisu muudatused
- RmlT-i ladestusalas automaatprotsessid:
  - andmete kvaliteedi kontroll ja puhastamine
  - isikute seostamine
  - pseudonüümimine (koodid, nimed, aadressid, kontaktandmed)
- Pseudonüümitud andmete salvestamine andmelattu
- Pseudonüümitud andmed muutuvad RAB-ile kättesaadavaks

Kõik automaatselt
ilma inimese
osaluseta!

Analüüsiprotsess

Lahenduse turvakihid, 1

- X-tee kaudu andmete liikumine krüpteeritult
- Andmete laadimise automaatprotsessid ilma inimese sekkumiseta (allikregistrist pärimine, puhastamine, isikusamasuse tuvastamine, pseudonüümimine, lattu salvestamine)
- Andmesubjektide pseudonüümimine (koodid, nimed, aadressid, kontaktandmed)
- Regulaarselt jooksutatavate aruannete automatiseerimine (lõppkasutaja näeb tulemust, mitte töödeldud andmestikku)

Lahenduse turvakihid, 2

- Logimine: protsesside tehniline logi, IT-administraatori sekkumiste logi, andmeinseneride tegevuste logi, kasutajate päringute logi
- Rahapesu kahtluse tuvastamisel peavad vastava isiku depseudonüümimise põhjendusega taotluse koostööstama RAB-i juhi poolt volitatud ametnik ja andmekaitse spetsialist
- Nõ valepositiivse tuvastuse depseudonüümitud andmete kustutamine ja andmelaos uuesti pseudonüümimine
- Logide ja tööprotsessi seiramine RAB-i sisekontrolli poolt
- „Hiinamüürid“ erinevate ülesannete vahel
- Aruandlus Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjonile?

RAB ei:

- hakka koguma uut tüüpi andmeid
- profileeri elanikkonda
- suurenda erasektori halduskoormust, sh ei hakka tegema lisapäringuid isikute kontodel toimuva kohta, et suurendada andmestikku pseudonüümitud andmekogus
- langeta isikule negatiivse mõjuga automatiseeritud otsuseid
- väljasta isikustatud andmeid, v.a uurimisasutustele ja kohtutele konkreetsete kaasuste raames
- ei kasuta seda mittefinantssektori järelevalveks ega lae sealt saadud andmeid

RAHAPESU ANDMEBÜROO

Finantstehingute aususe valvaja

fiu.ee

facebook.com/FIUEstonia

linkedin.com/company/efiu/

vimeo.com/efiu